

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ЗАПОРІЗЬКА
ПОЛІТЕХНІКА»
КАФЕДРА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ТА ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРАВА
ННІ ПРАВА КНУ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
НАУКОВО-ОСВІТНІЙ ЦЕНТР З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ
ННІ ПРАВА КНУ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
КАФЕДРА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ, ІНФОРМАЦІЙНОГО ТА
КОРПОРАТИВНОГО ПРАВА ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

Інкорпорація та кодифікація законодавства як складові стратегії розвитку сфери інтелектуальної власності в Україні

МАТЕРІАЛИ
Всеукраїнської науково-практичної конференції

Київ
2022

УДК 347 (77+78)

Рекомендовано до друку вченою радою Науково-дослідного
інституту інтелектуальної власності НАПрН України
(від 29 листопада 2022 року протокол № 9)

Редакційна колегія :

Дорошенко О.Ф., кандидат юридичних наук (*голова редакційної колегії*); Орлюк О.П., доктор юридичних наук, академік НАПрН України; Мироненко Н.М. доктор юридичних наук, член кореспондент НАПрН України, Дорошко Г.К., кандидат технічних наук (*відповідальний секретар*); Петренко В.О., доктор технічних наук, академік АІН України; Омельченко А.В., доктор юридичних наук; Яворська О.С. доктор юридичних наук, Потоцький М.Ю. доктор юридичних наук., Кодинець А.О. доктор юридичних наук, Філей Ю.В. кандидат юридичних наук.

Інкорпорація та кодифікація законодавства як складові стратегії розвитку сфери інтелектуальної власності в Україні. Збірник матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. з проблем систематизації законодавства, 18 листопада 2022р., Київ : Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності НАПрН України, 2022. 249 с. (Препринт)

У збірнику розміщено матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з проблем систематизації законодавства України у сфері інтелектуальної власності, яка проходила в on-line режимі з використанням платформи Zoom. У збірнику зібрані доповіді наукової та фахової спільноти щодо теорії, практики та методології проблем систематизації законодавства, особливо з урахування умов воєнного стану в Україні як державі, яка протистоїть російській агресії.

Збірник може бути корисним для науковців, державних службовців, підприємців, громадських діячів, викладачів, студентів та аспірантів.

*Матеріали викладено в авторській редакції
Відповідальність за зміст текстів, достовірність поданих даних і
точність наведених цитат несуть автори (співавтори).*

© Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності НАПрН України, 2022
© Колектив авторів, 2022

ЗМІСТ

ВІД РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ..... 6

СЕКЦІЯ №1

ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ КОДИФІКАЦІЇ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

АНДРОЩУК Г.О. КОДИФІКАЦІЯ ПРАВА ПРОМИСЛОВОЇ ВЛАСНОСТІ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ.....	12
АНДРІЄНКО Р.І. ПРИНЦИПИ, НА ЯКИХ МАЄ ЗДІЙСНЮВАТИСЯ КОДИФІКАЦІЯ, УЗГОДЖЕННЯ ЇХ З ПРИНЦИПАМИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УКРАЇНІ.....	18
ВОСКОЛУП В.Р. ПРОБЛЕМИ ІНКОРПОРАЦІЇ ТА КОДИФІКАЦІЇ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ІВ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ.....	23
ГОЛОВАЧ Є.Т. ПИТАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ІСНУЮЧОГО КАТЕГОРІАЛЬНОГО АПАРАТУ У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ, ЩО ВИКОРИСТОВУЄТЬСЯ У ЗАКОНОДАВСТВІ ТА НЕОБХІДНІСТЬ ЙОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ, А САМЕ ШЛЯХОМ ВКЛЮЧЕННЯ ДО ЙОГО СКЛАДУ ПОНЯТТЯ «МЕМ».....	28
ДЕМ'ЯНЕНКО Е.О. ОХОРОНА ПРАВ ПРОМИСЛОВОЇ ВЛАСНОСТІ: ПРИВАТНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ.....	31
ЕННАН Р. Є. КОДИФІКАЦІЯ У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ У ФРАНЦІЇ.....	37
КІРІН Р.С. КОДЕКС ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ УКРАЇНИ: СТРУКТУРА ЗАГАЛЬНОЇ ЧАСТИНИ.....	40
КОДИНЕЦЬ А. О. ЗАКОНОДАВСТВО У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ УДОСКОНАЛЕННЯ.....	46
МАНІВ Н.Р., ПАЦЮРКІВСЬКА В.С. ОСОБЛИВОСТІ СПІВВІДНОШЕННЯ ЦИВІЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ ТА СПЕЦІАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УКРАЇНІ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇНАХ.....	52
МИРОНЕНКО Н.М. ЩОДО КОДИФІКАЦІЇ ЗАКОНОДАВСТВА СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ.....	56
НЄВЄНГЛОВСЬКИЙ АДРІАН ПРО МАЙБУТНЮ ФОРМУ ПРАВА ПРОМИСЛОВОЇ ВЛАСНОСТІ В УКРАЇНІ. КОМЕНТАРІ НА ТЛІ ПОЛЬСЬКОГО ЗАКОНОДАВЧОГО ДОСВІДУ*.....	60
ПАЛЬЧЕНКОВА В. М. СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ЗАКОНОДАВСТВА ТА ЇЇ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАКОНІВ.....	67
ПОТОЦЬКИЙ М. Ю. РОЛЬ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ У КОНТЕКСТІ ЗДІЙСНЕННЯ КОДИФІКАЦІЇ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ: ПОПЕРЕДНІ ВИСНОВКИ.....	70
САДОВСЬКА Д.І. ФАКТОРИ, ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА ПРОЦЕС КОДИФІКАЦІЇ ЗАКОНОДАВСТВА ІВ В УКРАЇНІ.....	75
СОКОЛЕНКО А.С., БАБЕНКО В.А. ТВОРИ АРХІТЕКТУРИ ТА МІСТОБУДУВАННЯ: ОСОБЛИВОСТІ ОХОРОНИ ТА ЗАХИСТУ В КОНТЕКСТІ КОДИФІКАЦІЇ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ.....	78
ТАРАСЕНКО Л. Л. КОДИФІКАЦІЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНУ ВЛАСНІСТЬ ЯК ВИХІД З ТІНІ ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА.....	83

ФІЛЕЙ Ю.В. УГОДА ПРО АСОЦІАЦІЮ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ ЯК ПРИКЛАД СИСТЕМАТИЗАЦІЇ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ.....	85
ШАБАЛІН А. В. РОЛЬ ЮРИДИЧНОЇ ТЕХНІКИ В УДОСКОНАЛЕННІ ЦИВІЛЬНОГО СУДОЧИНСТВА	88
ШИКІР Д.О. МУЗИЧНІ ТВОРИ ЯК ОБ'ЄКТИ АВТОРСЬКОГО ПРАВА: СИСТЕМАТИЗАЦІЇ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ІВ.....	92
ШТЕФАН А. С. ЯКІСТЬ ЗАКОНОДАВСТВА: ПОНЯТТЯ ТА ОСНОВНІ КРИТЕРІЇ	95
ЯВОРСЬКА О.С. ПРОБЛЕМИ КОДИФІКАЦІЇ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ	100

СЕКЦІЯ №2

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ ТА ЗАХИСТУ ПРАВ НА ОБ'ЄКТИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ЯК ОСНОВА ДЛЯ ПОДАЛЬШОЇ СИСТЕМАТИЗАЦІЇ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

БАТЬКО І. І. ПРОМИСЛОВИЙ ЗРАЗОК: ЗМІНИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ.....	104
БЛОХІНА А. М. NFT В КОНТЕКСТІ АВТОРСЬКОГО ПРАВА	108
ВИХРИСТЮК М. С., АНТОНОВА О.Р. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ У ПРОЦЕСІ РОЗРОБКИ ОЗБРОЄННЯ ТА ВІЙСЬКОВОЇ ТЕХНІКИ	111
ДАНІЛЕЙКО П. М. ПРАВОВА ОХОРОНА ТА ЗАХИСТ НОУ-ХАУ	115
ДЮКАРЄВА-БЕРЖАНІНА К.Ю. МАЙБУТНЄ АВТОРСЬКОГО ДОГОВОРУ	119
КОРОГОД Н.П., ТИМЧЕНКО Д.А. ТРАНСФЕР ТЕХНОЛОГІЙ ЯК СУЧАСНА ФОРМА ЕФЕКТИВНОГО ПРОСУВАННЯ ОБ'ЄКТІВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ	122
КРАВЧЕНКО В.А. «TRADE DRESS» У СИСТЕМІ ОБ'ЄКТІВ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ.....	128
КОЩИНЕЦЬ В.В. СПІВВІДНОШЕННЯ МУЗИЧНИХ ТА АУДІОВІЗУАЛЬНИХ ТВОРІВ	132
КРИКУН Н.П., ДОРОЖКО Г.К., РОМАШКО А.С. РАЦІОНАЛІЗАТОРСЬКА ПРОПОЗИЦІЯ ЧИ КОМЕРЦІЙНА ТАЄМНИЦЯ?	137
КРЮК А.А. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПИТАННЯ КОМЕРЦІЙНОЇ ТАЄМНИЦІ.....	140
ЛОПАТНЮК В. А. ПРАВОВА ОХОРОНА БАЗ ДАНИХ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ ТА ПРАВОМ ЄС.....	143
ОГОНОВСЬКИЙ О.Р. ДО ПИТАННЯ ПРО ІСТОТНІ УМОВИ NDA У РАМКАХ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ «ДІЯ СІТЬ».....	145
РОМАНЬКО А. ТВІР МИСТЕЦТВА В СИСТЕМІ ОБ'ЄКТІВ АВТОРСЬКОГО ПРАВА	149
ТАРАСЕНКО Х. Ю. ПРАВОВА ОХОРОНА СИСТЕМИ РОЗУМНОГО БУДИНКУ	152
ТВЕРЕЗЕНКО О.О. СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ З УРАХУВАННЯМ ВИМОГ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ... ..	156
ТЕРНАВСЬКА Є. І. ПЕРЕКЛАД ЯК ОБ'ЄКТ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ	161
ТРЕТЯК Т. ЗАПАХ ЯК ТОРГОВЕЛЬНА МАРКА В США ТА УКРАЇНІ	163
ТРОЦЬКА В. М. РОЗПОРЯДЖАННЯ МАЙНОВИМИ ПРАВАМИ НА ОБ'ЄКТИ АВТОРСЬКОГО ПРАВА І СУМІЖНИХ ПРАВ: ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ ЗАКОНОПРОЕКТНИХ ІНІЦІАТИВ	169
ЮРКІВ Р. О. ПРИМУСОВІ ЛІЦЕНЗІЇ НА ВИНАХОДИ ЗА ПРАВОМ ЄС	173

КОРОГОД Н.П.

к.п.н., професор,

професор кафедри інтелектуальної власності та управління проектами

ТИМЧЕНКО Д.О.

к.т.н.,

доцент кафедри інтелектуальної власності та управління проектами,

Український державний університет науки і технологій

ТРАНСФЕР ТЕХНОЛОГІЙ ЯК СУЧАСНА ФОРМА ЕФЕКТИВНОГО ПРОСУВАННЯ ОБ'ЄКТІВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Зважаючи, що характерною рисою сучасності є інтенсивне зростання ролі управління в усіх сферах господарської діяльності на основі запровадження новітніх технологій виробничого чи адміністративно-організаційного характеру, надзвичайно важливою є сфера управління трансфером технологій, що містять об'єкти інтелектуальної власності. Сьогодні особливу актуальність набуває проблема підвищення конкурентоспроможності вітчизняних товарів, робіт і послуг на основі все більшого впровадження інновацій, нових ідей, використання інтелектуальної власності. Отже, існує необхідність удосконалення управління зазначеною сферою діяльності, а також підготовки фахівців з управління інтелектуальною власністю, управління інноваційними процесами, комерціалізацією і трансфером технологій. Фахівці, менеджери в офісах з трансферу технологій (підрозділів з питань інтелектуальної власності, офісів управління проектами) повинні мати спеціальну підготовку.

На сьогоднішній день стратегія управління трансфером технологій передбачає суттєві зміни в організаційній структурі підприємств і організацій. Все впевненіше встановлюється взаємодія й створюються надійні контакти, налагоджується партнерство між підприємствами та науковими організаціями. Така співпраця збільшує взаємну довіру розробників й споживачів інноваційних технологій, надає більшої мотивації науковцям і винахідникам. Загальновідомо, що країни, які взяли напрямок на вдосконалення інноваційної діяльності й системи управління інтелектуальною власністю, показують значний стрибок у процесі економічного розвитку. Ця система добре функціонує на основі принципу взаємодії передових університетів з промисловістю. Співробітництво в науці і технологіях між університетами та промисловістю залишається достатньо складним процесом і може розвиватися у різноманітних напрямках з великою кількістю механізмів. Однак, захист і ліцензування прав інтелектуальної власності вважається одним з загальновизнаних в усьому світі можливих механізмів для трансферу технологій. Тільки на засадах чітко встановлених принципів взаємовідносин (договірних відносин) між

організаціями, що передають технології (розробниками) і організаціями, що їх використовують, можливо забезпечити ефективне управління трансфером технологій.

Відомо, що Україна має потужний науковий потенціал, щороку у закладах вищої освіти (надалі — ЗВО) створюються інноваційні технології, реєструються об'єкти права інтелектуальної власності (надалі — ОПІВ). Проте під час аналізу різних джерел виявлено, що більшість таких технологій та ОПІВ, створених у ЗВО, залишаються не впровадженими у реальний сектор економіки. Хоча, розвинені країни вже давно усвідомили важливість та першочергове значення створення та ефективного функціонування так званої «інноваційної екосистеми», в якій могли б об'єднати свої зусилля розробники технологій, представники бізнесу та держава задля здійснення спільної мети — впровадження новітніх розробок та створення завдяки їм інноваційного продукту. Переваги від такої ефективної взаємодії є очевидними: збільшується кількість робочих місць, зростає ВВП та покращується якість життя населення країни в цілому. Так, відповідно до рейтингу інноваційних економік Bloomberg за 2019 рік до першої десятки найбільш інноваційно розвинених країн світу належать: Південна Корея, Німеччина, Фінляндія, Швейцарія, Ізраїль, Сінгапур, Швеція, США, Японія та Франція. При складанні рейтингу були використані сім показників, серед яких витрати на дослідження та розробки, виробничі потужності, концентрація високотехнологічних публічних компаній, патентна діяльність та інші [1]. Україна в даному авторитетному міжнародному рейтингу, на жаль, посідає 53-тє місце із 60-ти. Враховуючи використані показники для складання рейтингу Bloomberg очевидним є той факт, що в Україні витрати на дослідження та розробки є вкрай низькими, виробничі потужності не відповідають сучасним вимогам, високотехнологічні публічні компанії не сконцентровані на території нашої держави і патентна діяльність має низькі показники. Тому ключовим постає питання як саме розпочати діалог між наукою та бізнесом, побудувати «міст» між ними, зокрема у якості системи трансферу технологій, та створити ефективну та стійку інноваційну екосистему в Україні.

Технологія у більшості випадків містить різні об'єкти ІВ. І застосовується з метою покращення стану будь-якої сфери діяльності людини, і являє собою сукупність наукових знань, технічних даних, методів, прийомів та іншої інформації, а також матеріалізованих об'єктів, достатніх для досягнення поставленої мети. Тому, на наш погляд, можна стверджувати, що технологія є комплексним та одним з найважливіших «синтетичних» ОПІВ. Поняття «технологія» використовується у нерозривній єдності з поняттям «інновації». Так, відповідно до положень статті 1 ЗУ «Про інноваційну діяльність»:

«інновації — новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентоздатні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальної сфери» [2]. Тобто навіть на законодавчому рівні простежується чіткий взаємозв'язок між інноваціями та технологіями. Також, щодо нормативно-законодавчого регулювання трансферу технологій, то воно відбувається в рамках законів України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про науково-технічну інформацію», «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі», «Про охорону прав на промислові зразки», «Про авторське право і суміжні права», інших нормативно-правових актах, а також міжнародних договорах України у сфері ІВ та трансферу технологій. Отже, вживаючи поняття «технологія», слід мати на увазі: «технологія — це результат інтелектуальної діяльності, виражений в об'єктивній формі, та/або сукупність інноваційних конкурентоздатних ОПІВ, а також може включати матеріалізовані об'єкти, достатні для досягнення поставленої мети, що застосовуються для покращення стану будь-якої сфери діяльності людини» [3]. Сама по собі технологія без її реалізації або впровадження не має жодної цінності.

Що ж стосується ЗВО, то ще у 1990-х роках професор Генрі Іцковіц та його колега Лойет Лейдесдорф запропонували концепцію потрійної спіралі, яка представлена на рисунку 1 та полягає у тісному взаємозв'язку ЗВО, влади та бізнесу [4].

Рисунок 1 — Збалансована модель потрійної спіралі Г. Іцковіца [4]

Базовим принципом моделі потрійної спіралі є розгляд ЗВО як ключового

об'єкта. При цьому передбачається створення ЗВО абсолютно нового типу, який візьме на себе активну роль у суспільстві, а також змінить свої головні функції та відповідатиме за впровадження інновацій. ЗВО такого типу пропонувано називати підприємницькими або дослідницькими. Такий ЗВО одночасно працює за трьома нерозривно пов'язаними напрямками:

- навчання;
- інноваційні дослідження;
- впровадження інноваційних технологій і виведення їх на ринок

(технологічний трансфер) [5].

Таким чином, взаємодія ЗВО та бізнесу нерозривно пов'язана з питаннями впровадження інновацій і трансферу технологій. Трансфер технології передбачає не тільки передачу інформації про винахід (технологію), але і її освоєння при активній участі автора винаходу, і того хто приймає і реалізує інформацію про нову технологію (наприклад, підприємство або організація), і кінцевого користувача продукту, виробленого за допомогою цієї технології. Тому, основний акцент при трансфері технології робиться не стільки на технології як таку, скільки на суб'єктах — учасниках цього процесу.

Сьогодні представники реального сектору економіки все більше усвідомлюють, що лише впровадження інноваційних технологій дозволить підвищити конкурентоспроможність на ринку та збільшити прибутки. Стає актуальною та нагальною потребою запровадження окремої структури, наприклад офісу трансферу технологій (ОТТ), яка б відповідала за долю технології. На основі вже існуючого досвіду, функції відділів ТТ, наприклад у ЗВО, можуть бути такими, як це представлено в таблиці 1.

Таблиця 1 — Основні функції та завдання ОТТ

№ з/п	Функції	Завдання
1	Вивчення ринку попиту на інноваційні розробки	— уникнути марної трати часових та грошових ресурсів вчених-розробників на створення технологій; — попередження незатребуваності розроблених технологій; — здійснення пошуку потенційно зацікавлених підприємств у розробках, що є профільними для конкретного ЗВО; — організація зустрічей та перемовин, у яких беруть участь як представники підприємств, так і менеджери ТТ (медіатори) та дослідники ЗВО; — зрозумілою для бізнесу мовою, яка відрізняється від

		мови наукових статей вчених-розробників, викласти суть створеної у ЗВО технології
2	Вивчення наявних у ЗВО інноваційних розробок, оцінювання вартості та доцільності й перспектив патентування	— створення й використання спеціальної web-платформи, що являє собою зручну форму, яка заповнюється автором стосовно створеної ним технології (анотація розробки, відомості щодо авторів, публікація щодо розробки, фінансування); — надіслані дані надалі аналізує менеджер ТТ; — оцінюються перспективи патентування розробки та її комерціалізації, розробляється стратегія; — після реєстрації прав та здійснення трансферу у програмі відстежується розподіл коштів та подальше діловодство
3	Створення бази даних усіх розробок ЗВО	— при кожному ЗВО створити он-лайн ресурс (базу), де викладені усі розробки ЗВО; — створення загальноукраїнських ресурсів, де акумулюються технології, розроблені різними ЗВО (наприклад, як Національна мережа ТТ; The Science and Technology Center in Ukraine); — доводити до відома представників бізнесу та потенційних інвесторів інформацію про наявність таких баз
4	Вивчення заходів (фестивалів інновацій, конференцій)	— розробки представляти не тільки на наукових конференціях та у публікаціях, а особливо на заходах, у яких братимуть участь як представники ЗВО, науково-дослідних організацій, так і бізнесу (потенційні інвестори або покупці технологій)
5	Пошук інтернет-каналів просування розробок	— активно використовувати соціальні мережі (linkedin, facebook, instagram тощо); — надсилати короткий опис розробок у листах профільним підприємствам, які можуть мати потенційний інтерес в їхній імплементації; — публікація відповідної інформації (у блогах, відео тощо)

Слід зауважити, що в сучасних умовах зарубіжні ЗВО зміщують вектор фокусування з великих компаній та корпорацій до стартапів — новостворених компаній, в основі діяльності яких лежить будь-яка інноваційна технологія. У результаті взаємовигідної співпраці ЗВО і стартапу — стартап швидше розвивається, отримує прибуток, а ЗВО отримує роялті від прибутку згідно ліцензійної угоди.

Економічно розвинені країни вже досить давно усвідомили, що в процесі впровадження інноваційних технологій все більш важливе значення мають консультаційні та посередницькі інформаційні центри (центри ТТ). При цьому об'єднання таких центрів у мережі дозволяє забезпечити концентрацію

інформаційних ресурсів в одному місці, що обумовлює ефективність посередницької діяльності в сфері ТТ в цілому. Такі мережі активно функціонують в США, ЄС та інших країнах. В Україні також відбуваються спроби створення та виділення в окрему категорію такої професії, як посередники з ТТ або технологічні брокери. І хоча впровадження новітніх технологій в Україні щорічно зменшується, позитивний досвід все ж таки є. Мова йде про інноваційні агентства, технологічні парки, торгові палати, агентства регіонального розвитку, університетські технологічні центри. Успіх таких центрів обумовлений саме наявністю тісних зв'язків з підприємствами та ЗВО [6].

Ще одна проблема в Україні полягає в тому, що існуючі директорати та інші підрозділи міністерств, які займаються питаннями трансферу технологій, не мають тісних взаємозв'язків і ефективно не співпрацюють один з одним. Водночас замість налагодження зв'язків формуються нові органи, які також фактично функціонують уособлено. Сподіваємось на швидке виправлення такого негативного становища у світлі перспективних змін у сфері інтелектуальної власності України. Суттєвою допомогою у вирішенні питань трансферу технологій могла б бути удосконалена Міжрегіональна або Національна мережа трансферу технологій. Адже сьогодні в Україні, зважаючи на різноманіття онлайн-платформ, можна виділити їх спільну надзвичайно важливу деталь — майже відсутні звіти діяльності та яскраві приклади успішного трансферу технологій [7].

Таким чином, з міжнародного та вітчизняного досвіду функціонування ефективної системи управління ТТ можна виокремити наступні визначальні фактори:

- законодавча база має першочергове значення для налагодження ефективної системи ТТ у державі;
- фінансова підтримка, в першу чергу, з боку власної держави;
- ОТТ включають не лише представників науки, але й бізнесу;
- ОТТ проводять тренінги з метою навчання фахівців у сфері ТТ;
- діяльність ЗВО орієнтована і направлена на співпрацю з бізнесом.

Без створення потужних національних компаній, орієнтованих на виробництво продукції на основі власних передових технологій, Україна не займатиме належне становище на міжнародному ринку. Тож, задля налагодження діалогу між наукою та бізнесом доцільне створення відділів, що займаються питаннями ТТ не лише у ЗВО, а й на підприємствах. Та найголовніше завдання полягає в налагодженні системи ефективного управління питаннями ТТ, і в першу чергу — на державному рівні.

Список використаних джерел:

1. Michelle Jamrisko, Lee J Miller, Wei Lu. These Are the World's Most Innovative Countries. Дата оновлення: 22.01.2019. URL: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2019-01-22/germany-nearly-catches-korea-as-innovation-champ-u-s-rebounds>.
2. Закон України «Про інноваційну діяльність». N 40-IV від 04.07.2002 р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.
3. Закон України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» від 14.09.2006 р. 143-V.
4. Г. Ицковиц. Модель тройной спирали. Перевод и литературная обработка И.А. Павлова. Инновации, № 4, 2011. С. 5–10.
5. Згуровський М.З. Дослідницькі університети як центри інноваційного розвитку країни. «Дзеркало тижня. Україна», 2011, №2.
6. Лисенко В.С. Передумови та методологічні основи створення і розвитку в Україні мережі трансферу технологій / В.С. Лисенко, С. О. Єгоров // Математичні машини і системи. 2008. No 1. С. 46–51. <http://dspace.nbuuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/760/3-lisenko.pdf?Sequence=1>.
7. Ільницький Д.О. Конкурентоспроможний розвиток університетських офісів трансферу технологій: світовий досвід та Україна. Вісник Дніпропетровського університету, 2015, випуск 5. URL: http://www.dnu.dp.ua/docs/visnik/fmecon/program_5e4ba0cb60aa6.pdf.

КРАВЧЕНКО В.А.

студентка 3-го курсу

Юридичного інституту ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

«TRADE DRESS» У СИСТЕМІ ОБ'ЄКТІВ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

У міжнародній практиці захисту прав інтелектуальної власності зустрічається поняття «trade dress», що дослівно перекладається як «торговий одяг», чим називають зовнішнє оформлення товару або послуги, яке формується завдяки зовнішньому оформленню товару (етикетці, упаковці, формі, розфарбуванню), рекламним матеріалам і різноманітним елементам оформлення, що супроводжують послуги — одяг персоналу, меню, посуд і, навіть, екстер'єр та інтер'єр приміщення, де надаються послуги. Не викликає сумнівів важливість для бізнесу захисту таких зовнішніх елементів від копіювання конкурентами, тому актуальним є питання вироблення підходів до правової охорони такого явища як «trade dress». В Англійському словнику юридичних термінів «trade dress» визначається як різноманітні елементи дизайну, які використовуються для рекламування певного товару чи послуги,